

NOVA DOBA

Leto XX.

Celje, petek 25. marca 1938

Štev. 13.

Izhaja vsak petek ob 15. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo in uprava: Celje, Strossmayerjeva ul. 1, pritličje, desno // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666 //

Celje, 24. marca.

Priključitev Avstrije k Nemčiji je rezultat zgodovinskega razvoja. Se predno je narodni socializem zavlada v Nemčiji, sta nemški zunanji minister Curtius in avstrijski kancelar dr. Schober pripravila carinsko unijo Nemčije in Avstrije. Carinska unija bi bila prvi korak k »Anschlussu«. Ta načrt se ni uresničil le vsled finančnega pritiska Francije na Avstrijo, kateremu se je slednja udala, ko je bilo prišlo do zloma Kreditanstalta na Dunaju. Če je bilo takrat v Avstriji vsaj 80% prebivalstva za združitev, je po prihodu g. Hitlerja na oblast v Nemčiji prišlo v Avstriji do preorientacije.

Pri zadnjih splošnih volitvah v Avstriji v novembru 1930. si niso mogli hitlerjevci priboriti svojega poslanca v parlamentu, dočim so se hitlerjevci v Nemčiji takrat že bližali svojemu uspehu in imeli že preko 6 milijonov glasov. Ko je g. Hitler postal nemški kancelar, je začela njegova stranka v Avstriji močno napredovati. Narodnosocialistični pokret je moral iz več razlogov nujno stremeti, da priključi Avstrijo Nemčiji. Kot vsenemški totalitarni pokret je bil vse dotlej nepopoln, dokler je neposredno ob njegovih mejah 6 milijonov Nemcev odklanjalo njegov nauk, namesto da bi ga sprejelo. Razen tega so v Avstriji dragocena ležišča železne rude, ki more v tej smeri od pomoči nemškemu pomanjkanju sirovin. Narodni socializem, vezan po svoji propagandi v masi, nujno potrebuje zunanjepolitičnih uspehov. Po plebiscitu v Posaarju, so imeli hitlerjevci le še v Avstriji možnost večje teritorialne razširitve Nemčije, sicer ne v skladu z mednarodnimi pogodbami, vendar pa v ugodni zunanjepolitični konstelaciji brez resne vojne nevarnosti. S priključitvijo Avstrije je Nemčija korak bližje snu o nemški srednji Evropi. Češkoslovaška je nevarno stisnjena in obkrožena, Nemci so na pragu rodovitne in široke Ogrske nižine, od Jadrana in Trsta jih sicer ločita meji dveh držav, vendar pa razdalja ni velika. Vse to je samo večalo obseg hitlerjevske propagande v Avstriji. Ta propaganda, ki je zavzela zelo obsežne oblike, je predvsem pridobila zase mladino v Avstriji in preko nje večino vsega prebivalstva. Toda uspeha še ni bilo. Uspeh je tudi izostal, ko so avstrijski hitlerjevci segli po orožju.

Avstrijska notranja politika, ki so jo vodili katoliški krščanski socialisti, je poleg fronte in borbe proti hitlerjevstvu ustvarila tudi fronto proti socialistom, namesto da bi se bila naslonila nanje v borbi za tako zvano avstrijsko samostojnost. Pri tem je posegla po sili. Višek je bil, ko so obstreljevali s topovi lastne državljane. Na razvalinah te borbe je vzrasla katoliška stanovska država. Vlada pa ni bila dovolj močna za borbo na dve strani. Sledil je dogovor z Nemčijo, narodni socialisti so postali člani vlade na Dunaju. Kancelar dr. Schuschnigg je čutil nevarnost takega sožitja in je stopil v stike s socialističnim delavstvom. V tem pa ga je prehitela Nemčija s pretujo vojaškega vpada v Avstrijo. Schuschniggova vlada je padla, oblast so prevzeli avstrijski narodni socialisti, Nemčija pa je izvedla združitev Avstrije z njo z vojaško in policijsko zasedbo. Avstrija je postala Ostmark, pokrajina Nemčije, katoliško stanovsko državo pa je zamenjala narodnosocialistična državna ureitev.

Kot nacionalisti gledamo na združitev Avstrije in Nemčije kot na razumljiv rezultat principa narodnosti v mednarodni politiki. Nemei, politično in državno dozorel narod, so brez ozira na mednarodne pogodbe v trenutku, ko je bila dana možnost, združili svoji dve državi v enotno narodno in državno telo. To so izvedli sicer brez predhodnega formalnopravnega pristanka, vendar pa ne proti volji večine avstrijskega prebivalstva.

Novo stanje na naši severni meji ima za nas tudi svoje dobre strani. Brisane Avstrije z evropske pozornice pomeni brisanje ene izmed iluzij zapadnih sil. Avstrija, naj bi s svojo nevtralnostjo pomenila slabitev Nemčije, zato jo je Zapad podpiral in vzdrževal. Mi tu pa smo mogli ceniti in oceniti, kaj bi pomenila »avstrijska nevtralnost«. S tem, da smo postali neposredni mejaši z Nemčijo, smo vnovič vzbudili pozornost Francije. Če smo do danes imeli pomen za Francijo kot soseda Italije, ga imamo danes za njo tudi kot soseda Nemčije. Preko Francije smo postali važnejši tudi za Anglijo, ne samo na Jadransko kot soseda Italije, temveč tudi na naši severni meji, odkar vpliva neposredno na varnost Anglije položaj na Renu.

Veliki zunanjepolitični dogodki puščajo vselej svoje sledove tudi v notranji politiki vsakega naroda. Namesto male, notranje razkrojene Avstrije je postala naša soseda velesila Nemčija. Naš geografski položaj je sedaj tako jaseh in tu ni nobene zabrisanosti in meglenosti več, da zahteva naš obstoj od nas povsem jasen odgovor in ni mogoče nobeno izmikanje. Ali smo ena država in en narod, ki je pripravljen enotno nastopati tudi navzven — ali pa nas bo zgodovina izbrisala s površja. Ta zavest enotnosti in državne skupnosti pa nam mora dati tudi razuma in sile, da bomo iz današnjega političnega kaosa našli pota za resno delo in strpno sodelovanje.

Se iz predvojne dobe datira današnja politična razcepljenost Slovencev. Politični klerikalizem pri nas vidi danes ne samo konec Avstrije, ampak tudi zlom onega političnega sistema, čigar neposredni očetje so bili tudi njegovi nasnovatelji, vidi konec in zlom lastne politične metode v povsem katoliški državi, ki je pa s svojim delom zrušila to državo. Res je, da je zgodovina učiteljica, od katere se običajno ničesar ne naučimo, vendar pa želimo, da bi to tudi v naših notranjepolitičnih odnosih imelo one posledice, ki jih diktira dobrobit naroda in države.

Na podlagi čl. 48. Senžermenske pogodbe z dne 10. septembra 1919. je bilo 10. oktobra 1920. narodno glasovanje (plebiscit) v prvi coni na Koroškem. Za Avstrijo se je izreklo 59%, za Jugoslavijo 41% volilcev, 15.278 narodno zavednih volilcev je glasovalo za našo državo in pri podpisu protokola je naš zastopnik v komisiji to ugotovil in izjavil, da kraljevina SHS na te Slovence ne bo nikdar pozabila in jih tudi ne bo zapustila. Plebiscit na Koroškem je odločil, da pripade ta pokrajina Avstriji, s priključitvijo k Nemčiji pa je vprašanje Koroške ponovno pokrenjeno in nismo več vezani spoštovati uradni izid tega glasovanja. Naša dolžnost pa je, da vsem Slovincem na Koroškem nudimo svojo pomoč in podporo s tem, da našim Nemcem ne priznamo več pravice, nego jih bodo uživali Slovenci na Koroškem.

Sedaj smo v neposrednem dotiku s svojima dvema največjima kupcema in dobaviteljima. Ta položaj, ki more pospešiti trgovinske odnose, pa lahko v izvestnih okoliščinah postane za malo državo prav neprijeten. Spomnimo se na predvojno Srbijo, ki, čeprav mala, ni hotela kupiti vsega onega blaga, ki ga ji je velika Avstrija skušala vsiliti. To je dovedlo do dolgotrajne carinske vojne. V tak položaj bi mogli zaiti tudi mi in bi carinska vojna, kljub lastnemu morju, bila za nas težka vse dotlej, dokler ne bomo imeli lažjega dovoza do morja in dokler bo naša trgovina samo enostransko usmerjena.

Danes opazujemo ogromno propagando tako v Nemčiji sami kakor tudi med Nemci v inozemstvu. Mednarodno načelo samoodločanja narodov, na podlagi katerega smo se mi osvobodili in zednili, mora brezpogojno ostati neokrnjeno. Mi smo danes v urejenih in prijateljskih odnosih z Nemčijo in si želimo te odnose ohraniti. Zavedamo pa

Nove naloge CMD

Pred občnim zborom celjskih podružnic

Celje, 24. marca.

V zadnjih zgodovinskih pomembnih dneh smo videli, kaj pomeni narodna navdušenost in narodna zavednost, videli, da je prepričanje še vedno tisto, ki vse zmora in vse premaga, ki gre preko vseh trenutnih ovir in težav. Če to spoznamo, potem moramo pač tudi mi sejati narodno zavednost, da bomo mogli žeti narodno prepričanje. In to je glavna in skoraj edina naloga naših narodno-obrambnih organizacij.

Naših narodno-obrambnih organizacij in odsekov po drugih organizacijah je toliko, da druga drugo duše. Danes je že malo organizacij z vseobčnimi cilji, kajti take organizacije ne izvršujejo nobene naloge popolnoma in dosledno; večinoma so se delile v svojih smotrih tako, da nimajo več glavnih in postranskih nalog, marveč samo eno in edino nalogo za svoj cilj. Tako mislim, da bi bilo prav, da bi tudi narodno-obrambni odseki posameznih skupin prenehali kot taki in postali posebni odseki CMD.

Družba sv. Cirila in Metoda je naša stara, preizkušena in — povejmo kar naravnost — naša slovenska družba, ki naj zbere okoli sebe in v sebi res vse zavedne Slovence, s čimer pa ni v nobenem oziru obrnjena kaka ost proti Jugoslovenom, marveč je le poudarjena njena posebna naloga zaradi slovenskih mej. Ker trpimo že sedaj na preobilosti narodno-obrambnih organizacij, si ne moremo želeti kakih novih, marveč mo-

ramo skrbeti za to, da se strnejo v eno vse naše sile in vse naše moči ne glede na hipno politično stanje ali prepričanje, kajti naše obmejno vprašanje je stalno in nepremakljivo za vse dobre Slovence, pod katerokoli politično barvo se že zbirajo. Zato mislim, da morajo prenehati v teh vprašanjih vsi politični pomisleki in se moramo najti v teh skupnih zadevah na skupnem braniku. S tako akcijo je treba pričeti takoj in od spodaj, od podružnice do podružnice, ker v vrhovih je vse preveč viharja, da bi mogli občutiti, kako misli narod sam.

Naša narodna zavednost pa ne sme biti hlapčevska. Zato moramo zahtevati, da bodi naša zavednost dosledna, dosledna najprej in najbolj v velikem, dosledna pa tudi v malem.

Ko bomo torej zbrali v CMD popolni narodni katastrofi Slovencev in z poslednostjo kazali svojo narodno zavest, bomo šele prav spoznali naše narodno-obrambne potrebe, takrat pa bomo imeli tudi moč, da tem potrebam odpomočimo. Vse dotlej, dokler smo needinini in nedosledni, pa je naše narodno-obrambno delo samo malo koristno nadaljevanje onih svetlih tradicij, ki so se nam ohranile iz polstoletnega dela CMD Z novimi nalogami naj gresta celjski podružnici CMD na novo delo in Celje naj bi postavilo nov program za uspešnejše delo naše šolske in vsenarodno-obrambne družbe sv. bratov. —m—

Zborovanje sreskega združenja trgovcev v Celju

Celje, 24. marca.

Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah je imelo v torek glavno skupščino v Celju. Predsednik g. Ludvik Košir je v začetku pozdravil vse udeležence, zlasti pa sreskega podnačelnika, konzulenta Zbornice za TOI g. Zagarja in tajnika Zveze trgovskih združenj g. dr. Gornika, nato pa se je spominjal umrlih članov. V svojem poročilu je predsednik predlagal, da nastavi združenje kontrolnega organa, ki bo zasledoval krošnjarstvo in šušmarstvo ter pomagal, da se čimprej zatere ta nadloga, ki povzroča podeželskim trgovcem čedalje več zla. Predlog je bil sprejet soglasno. Predsednik je omenil, da kmetska zaščita ni prinesla trgovcu zaželjene olajšave pri izterjavi kmetijskih dolgov. Naredba o gospodarskem svetu je že več let na papirju in vendar še niso bili člani imenovani. Predsednik je izrazil željo, da bi bila združitev Avstrije z Nemčijo v korist naši domovini. Združenje je zaprosilo Zbornico in Zvezo, da bi podvzeli potrebne korake, da se prepreči naseljevanje židovskega življa v dravski banovini. Predsednik je ostro obsodil neobjavljeno konkurenco nekaterih trgovcev, ki jo je treba z vsemi silami preprečiti.

Tajnik g. Anton Coklin je izčrpno poročal o vseh važnejših zadevah, ki jih je lani obravnavala uprava združenja, tako o minimalnih mezdah, o odpiranju in zapiranju trgovskih lokalov, o dobavi in cenah soli, o davčnih zadevah in

se, da so države velike in svobodne le tako dolgo, dokler delajo v skladu z onimi idejnimi osnovami, ki so jih ustvarile. V borbi z našim tisočletnim gospodarjem je vzrastla naša narodna in politična svoboda takrat, ko je češkoslovaški narod otresel jarem iste-ga gospodarja in si ustvaril svojo državo. Skupna usoda, skupna borba in skupna zmaga nista zgolj slučajna istočasnost v zgodovini, vez je globlja, trajna.

davčni preobremenitvi trgovstva, o predlogih glede izpremembe obrtnega zakona, o krošnjarstvu in šušmarstvu, o nabavljajnih zadrugah in obveznem zavarovanju trgovcev. Združenje je imelo ob koncu preteklega leta 582 rednih in 5 prostovoljnih članov nasproti 573 rednim in 28 prostovoljnimi članom ob koncu leta 1936. Na področju združenja sta bila ob koncu preteklega leta prijavljena 102 pomočnika in 141 pomočnic nasproti 121 pomočnikom in 144 pomočnicam ob koncu leta 1936. ter 82 učencev in 74 učenk nasproti 73 učencev in 74 učenk ob koncu l. 1936. Na področju združenja je 301 trgovina z mešanim blagom, 135 trgovin z lesom, 52 z deželnimi pridelki, 21 z živino, 8 z usnjem, 12 branjarji, 15 sejmarstev in 38 raznih drugih trgovin. Premoženje združenja je lani naraslo za 52.726 din na 209.872 din. Na predlog predsednika nadzornega odbora g. Vizoviška je bila poslana vdanostna brzozjavka Nj. Vel. kralju Petru II. Na predlog g. Vizoviška je prejela banska uprava razrešnico.

Zbornični konzulent g. Zagar je pozdravil odlične uspehe predsedstva in uprave združenja v preteklem letu ter se zahvalil predsedniku, upravi, nadzornemu odboru in tajniku za njihov trud. Nato je obravnaval načrt novega zakona o obrtnih, naredbo o zatiranju krošnjarstva, zadrugi zakon, zavarovanje nameščencev in nove davčne obremenitve.

Proračun za leto 1938. izkazuje 90.500 din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Kljub zvišanju izdatkov se ne bodo pobirale od članov višje dajatve. Po sprejetju proračuna so bili sprejeti tudi nekateri samostojni predlogi predsedstva.

V upravo so bili izvoljeni sledeči gg.: predsednik Ludvik Košir (Prekopa), I. podpredsednik Josip Laurič (Vransko), II. podpredsednik Alojz Preaz (Rogatec), III. podpredsednik Matija Goričar (Mozirje), odborniki Anton Cvenkel (St. Peter), Josip Tiršek (Polzela), Ri-

ko Maršič (Braslovče), Milan Hohnjec (Vojnik), Karel Druškovič (Ljubno), Franjo Zmavc (Gornji grad), Ferdo Remic (Smartno ob Dreti), Edo Löschnigg (Smarje pri Jelšah) in Franjo Pauko (Kozje), za namestnike pa Adalbert Sulzer (Letuš), Josip Kosmus (Nova cerkev), Karel Počivalnik (Smartno ob Paki), Anton Turnšek (Rečica ob Savinji), Josip Smeh (Meštinje) in Rado Pregrad (Podčetrtek). V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg. Ivan Vizovišek (Zalec) kot predsednik, Stanko Sentjunc (Rogaška Slatina) in Franjo Mastnak (St. Jurij ob juž. žel.) kot člana ter Davo Melave (Mozirje) in Vinko Brišnik (Sv. Jurij ob Taboru) kot namestnika, v častni odbor gg. Franc Pikel (Zalec), Stefan Rednak (Teharje) in Riko Maršič (Braslovče), za delegate za Zvezin občini zbor pa gg. Ludvik Košir, Josip Laurič, Anton Cvenkel, Franjo Bačun (Ljubno), Karel Druškovič, Alojz Preaz in Stanko Sentjunc. Predsednika lesnega odseka bodo izvolili lesni trgovci na posebnem sestanku.

Tajnik Zveze g. dr. Gornik je pojasnil razna pereča vprašanja in pozval navzoče, da se udeležijo letošnjega vsedržavnega kongresa trgovcev v Ljubljani in tako prispevajo k afirmaciji stanovske zavesti slovenskih trgovcev. Ta stanovska zavest se je pokazala na najlepši način tudi na skupščini sreskega združenja trgovcev v Celju.

Politični pregled

× V senatu se je začela v ponedeljek načelna proračunska razprava. V sredo je senat z večino glasov v načelu sprejel novi državni proračun, nakar se je pričela podrobna proračunska razprava. Senat je v sredo sprejel tudi že proračune vrhovne uprave, pokojnin in invalidskih podpor, državnih dolgov ter ministrstva pravde in prosvetnega ministrstva.

× Plebiscit o združitvi Avstrije z Nemčijo bo 10. aprila v vsej Nemčiji, ne samo v sedanji Avstriji. Obenem bodo v vsej državi volitve v novi nemški parlament, v katerega bodo prišli tudi zastopniki priključenih avstrijskih pokrajin. Plebiscitna kampanja se je pričela v torek in sredo z dvema velikima manifestacijskima zborovanjima v Berlinu. Popolna notranja združitve Avstrije z Nemčijo se hitro nadaljuje z upravnimi, gospodarskimi, socialnimi in vojaškimi ukrepi.

× Spremembe v češkoslovaška republiki. Stranka nemških obrtnikov, nemška delavska stranka in nemški agrarci, ki so doslej sodelovali v češkoslovaški vladni večini, so prestopili v Heinleinovo stranko sudetskih Nemcev. Isto nameravajo storiti tudi nemški krščanski socialci. Tako bo moč Heinleinove stranke zelo narastla. V zvezi s temi dogodki je nemški minister Spina odstopil. Zaradi tega preokreta v nemških strankah bo najbrž prišlo v Češkoslovaški prišlo do sestave vlade nacionalne

fronte, ki bo združevala vse skupine od skrajne desnice do skrajne levice.

× Spanske nacionalistične čete nadaljujejo v Aragoniji prodiranje proti Kataloniji in morju ter pridobivajo vsak dan na terenu. Vse kaže, da se približuje končna odločitev v španski državljanski vojni.

Domače vesti

— Ziga Lajakov-Mozirski umrl. Dne 16. t. m. je umrl v Mozirju znani ljudski pesnik Ziga Laykauf, znan pod psevdonimom Lajakov-Mozirski. Rodil se je l. 1868. kot potomec nekdanjih mozirskih zdravnikov Laykaufov. Po končanem 7. gimnazijskem razredu v Celju je odšel na Dunaj, kjer je študiral veterino, a je moral zaradi slabih gmotnih razmer opustiti študij. Postal je odvetniški uradnik in je služboval v Celovcu, Ptuj, Celju in Ljubljani, nato pa kot uradnik ekspoziture celjskega sreskega načelstva v Mozirju. Pokojni je bil odločno nacionalen mož. Pred leti je sodeloval tudi v našem listu, ki je objavil več njegovih pesmi in pa zanimivo in pestro »Mozirsko kroniko«. Zigi Lajakovu-Mozirskemu bodi ohranjen časten spomin!

— Prenos šilingov pri potovanju v Nemško Avstrijo in nazaj. Ker predpisi o višini dovoljenih zneskov pri potovanju v Avstrijo in nazaj še niso končno veljavno določeni in se vsak čas menja, pripravljajo Tujskoprometna zveza vsem potnikom v Nemško Avstrijo, da se pred odhodom pri njenih poslovalnicah »Putnika« v Mariboru, Celju in Ptuj ali pa pri njenih obmejnih birojih na glavnem kolodvoru v Mariboru (dnevna in nočna služba pri vseh mednarodnih vlakih), v Gornji Radgoni, Dravogradu in St. Ilju (zlasti za avtomobiliste) o vseh obstoječih predpisih v lastnem interesu natančno informirajo. Vse »Putnikove« poslovalnice so za nemoten potniški promet opremljene z zadostnimi avstrijskimi oziroma nemškimi plačilnimi sredstvi.

Celje in okolica

c Clanski sestanek JNS, ki je bil v torek zvečer v salonu Celjskega doma, je bil zelo dobro obiskan. Predsednik g. dr. Ernest Kalan je prisrčno pozdravil vse udeležence, zlasti pa navzoče prijatelje iz St. Pavla. Nato je očrtal odlični položaj opozicije v Angliji in poudaril, da je JNS kot opozicijska stranka absolutno pozitivna in nima niti po programu niti po delovanju na sebi ničesar destruktivnega. Vse nacionalno delo v Celju je pretežno na ramednih jugoslovenskih nacionalistov. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je izčrpno orisal zgodovinski razvoj zedinjenja Nemcev do pravkar izvršene združitve Avstrije z Nemčijo. Stališče jugoslovenskih nacionalistov glede te združitve je sledeče: Naša država je nastala na podlagi resnice, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci eden narod. Pravico sa-

moodločbe kot polnega mednarodnega prava moramo priznati tudi drugim narodom. Nemški narod je imel pred zgodovino in pred svetom pravico do zedinjenja. S tem zedinjenjem so tudi za vedno pokopane habsburške sanje in aspiracije. Odprto pa je sedaj vprašanje slovenskega dela Koroške, ki je pripadel po plebiscitu 10. oktobra 1920. Avstriji. Rešitev tega vprašanja je nujna. Poslanec je naglasil neobhodno potrebo narodne politične enote v Jugoslaviji in večje strpnosti med Slovenci glede na velike dogodke zadnjega časa. Dotaknil se je tudi našega razmerja do Italije. Ob zaključku je poročal še o konkordatu, ki je bil po tolikih borbah končno stavljen z dnevnega reda, da je tako prišlo do izvolitve novega patriarha in do pomirjenja med vlado in pravoslavno cerkvijo, o novem državnem proračunu, določitvi finančnega zakona in priključenih amandmanih vlade, ki predvidevajo razna nova bremena in povišanje taks ter pooblastila za sprejetje političnih zakonov. Članstvo je sprejele zanimiva izvajanja g. poslance z živahnim odobravanjem.

c Češkoslovaška v filmu. Po prvem predavanju »Češkoslovaška v vojni in miru«, ki se je vršilo v Celju v veliki dvorani kina »Uniona« v sredo 9. t. m., je Celje v ponedeljek 21. t. m. na treh prireditvah zopet z ogromnim obiskom dalo glasnega izraza simpatij, ki jih goji naš narod do bratskega češkoslovaškega naroda. Dopolodne je bilo v dvorani kina »Uniona« filmsko predavanje o Češkoslovaški za srednješolsko mladino, popoldne za vojsko ter za aktivne in rezervne oficirje in njih rodbine, zvečer pa za sokolstvo. Prvi dve predavanji je priredila Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Celju, tretje pa Sokolsko društvo Celje-matica. Kot predavatelj sta sodelovala pri teh prireditvah poleg češkoslovaškega konzula g. Minovskega tudi g. prof. Janko Orožen in g. dr. Milko Hrašovec. Predavanje filmov je vzbujalo navdušene ovacije občinstva, ki je jasno in javno izpričalo, kako globoke in prisrčne so vezi, ki spajajo nas s češkoslovaškim narodom, saj je bila v preteklih borbah za osvoboditev in zedinjenje naša usoda tesno povezana, dogodki zadnjih časov pa so te vezi še okrepili. Gosp. konzul bratske republike češkoslovaške je bil od naroda ponovno prisrčno počaščen in aklamiran. Iskrena želja narodnega Celja je, da bi se slična predavanja ob priliki še prirejala, saj dvigajo zavest narodne slovanske skupnosti in krepijo narodni ponos.

c Schwabov koncert. Kakor smo že poročali, bo priredilo Celjsko pevsko društvo v ponedeljek 28. t. m. v Mestnem gledališču v počastitev svojega častnega člana skladatelja g. dr. Antona Schwaba ob njegovi 70 letnici koncert njegovih skladb. Na sporedu so izbrani mešani in moški zbori brez spremljave, tri harmonizirane narodne pesmi, dva samospeva s spremljevanjem klavirja ter skladbe »Na lipici zeleni« za mešani zbor in godalni orkester,

KINO METROPOL CELJE

24., 25., 26., 27. marca najnovejši in edini letošnji film **Benjamina Gigli**

Uspavanka (Mutterlied)

Arije iz »Fausta« in drugih znanih oper. **Maria Cebotari**, sopranistka Državne opere v Berlinu, **Hans Moser** in mali **Peter Bosse**

28., 29. marca repriza edinstvenega filma v nemškem jeziku

ANA KARENINA

V glavni vlogi **Greta Garbo** in **Fredric March**

25. marca ob 10. in 14. matineja: **Gitare ljubezni**

»Dobro jutro« za mešani zbor in veliki orkester in »Zlata kanglica« za soli, zbor in veliki orkester. Spored bo izvajalo CPD (65 pevki in pevcov), v orkestru bo sodelovalo 30 celjskih godbenikov. Sopranski solo v »Zdravi Mariji« bo pela naša priznana pevka ga. Helena Rajhova, sopranski solo v »Zlati kanglici« pa ga. Fanci Strukljeva, solistka Učiteljskega pevskega zbora in nekdanja učenka ge. Pavle Lovšetove. Oba samospeva bo zapel naš znanec z Adamičevega spominskega koncerta baritonist g. Andro Strukelj, gojenec Glasbene akademije v Zagrebu; na klavirju ga bo spremljala gđc. Milena Oražmova. In kaj naj napišemo o skladbah? Tako znane in priljubljene so, da bi jih človek poslušal še in še. Ni torej čudno, da vlada za koncert veliko zanimanje. Celje hoče pokazati, da visoko ceni svojega someščana, priznanega skladatelja dr. Antona Schwaba, zato bo napolnilo gledališče do zadnjega kotička. Opozarjamo, da se bo začel koncert točno ob 8. zvečer.

Oglas reg. S. br. 3236 dne 19. II. 1936

c Nevzdržne razmere v poštni službi. Celjski pododbor Udruženja poštних, telefonskih in telegrafskih uradnikov je imel v nedeljo v Celjskem domu skupščino, ki jo je vodil predsednik višji poštni kontrolor g. Ivo Gams. Po poročilih funkcionarjev in živahni debati je bil z malimi izpremembami izvoljen dosedanji odbor z g. Gamsom na čelu. Sprejeta je bila resolucija, ki navaja m. dr., da so razmere v poštni službi tako težavne, da poštne osebe niti ne more izrabljati svojih zakonitih dopustov. Zgodil se je primer, da je neka poštna uradnica, ki ni mogla dobiti dopusta, morala opravljati službo tako dolgo, da je dobila med službo porodno krč! Nevzdržne so tudi higienske razmere v poštних prostorih. V Rogaški Slatini so poštni prostori v bivših hlevih! Nujno potrebna je instalacija avtomatske telefonske centrale v Celju. Telefonski aparati so iztrošeni, novih pa ni mogoče dobiti. Promet na poštah narašča, osebja pa je vedno manj. Po sistemizaciji primanjkuje samo v Sloveniji nad 300 poštних uslužbencev, toliko, kolikor jih je v novem finančnem zakonu na novo predvidenih za vso državo. Ker se dela

K. Fink:

Razgovor s skladateljem dr. Antonom Schwabom

(Konec)

Pri katerih pesnikih ste najraje zajemali besedilo za svoje skladbe?

»Najljubše so mi bile Zupančičeve pesmi, zlasti iz »Pisanice«, »Cicibana« in »Čaše opojnosti«. Tudi druge so tako lepe in primerne za vglasbitev, da se čudim, zakaj jih niso vglasbili drugi skladatelji v večjem številu.

Kar sem komponiral Zupančičevih, so se najbolj priljubile: Zarja (Dobro jutro), Zlata kanglica, Večer na morju, Še ena in Zvonovi. Poleg teh imam njegovih še: 3 pesmi izgotovljene, 14 nedokončanih in približno toliko v osnutku.

Razen teh sem komponiral še Resmanove pesmi, ki so dobro pevne, kar dokazuje, da so segali tudi drugi skladatelji po njih. Nekaj je še Gorinskih, Aškerčevih, Gregorčičevih, Marice Stupanove ter Meškova »Zdrava Marija«.

Kako je prišlo do vglasbitve »Zdrave Marije«?

»Rojstvo te pesmi ima svojo posebno zgodovino. Davno je bila moja srčna želja, da bi jo vglasbil. Premišljal sem,

ali naj bi jo zapisal v strogo cerkvenem ali v narodnem slogu. Zgodilo pa se je, da je nisem pogodil niti na prvi niti na drugi način.

Sanjalo se mi je nekoč, da slišim veličasten zbor, kako je vneseno pel to pesem s krasno melodijo. Zbudil sem se in jo hitro zapisal, da bi je ne pozabil. Takrat pač nisem slutil, da se bo tako priljubila in žela toliko uspehov doma in na tujem, na posvetnih in cerkvenih koncertih, kakor menda nobena slovenska pesem.

Prisrčno se zahvaljujem pevcem, ki jo tako radi in lepo pojo.

Kaj pravite o celjskem glasbenem življenju?

»Različni so razlogi, ki me ovirajo, da bi Vam mogel na to vprašanje izčrpnije odgovoriti. Reči pa smem, da je glasbeno-kulturno gibanje v Celju na splošno zadovoljivo. Hvale vredno je zlasti, da so oživel razni mladinski pevski zbori n. pr. na Glasbeni Matici, vseh meščanskih šolah in gimnaziji, ki ubirajo pot za trboveljskimi »Slavčki«. Vse se mi dozdeva, kot bi hoteli polagoma zavzeti nekako svojo pevsko enoto. Izmed pevskih društev prihajajo tri v poštev, od katerih vodi po svoji agilnosti in vztrajnosti kakor tudi po kva-

Kino Union Celje

prikazuje:

Predstave zaradi izredne d. lžine filma ob delavnikih ob 18.30 in 20.45, na praznik 25. in v nedeljo 27. marca pa kakor običajno ob 16., 18.30 in 20.45

Od 24. do 28. marca najnovejši in ogromni slager **Jeanette MacDonald** z novim partnerjem, odličnim baritonom **Allan Jonesom** v filmu

TARANTELA

Višek triumfalne serije vefilmov »Rose Marie« — »Beli jorgovan« — Film, ki bo osvojil vsa srca — Velik umetniški dogodek

Španija — pesem — ples!

liteti Celjsko pevsko društvo. Zeleti pa bi bilo na splošno pri vseh še več vztrajnega, rednega in načrtnega gojenja petja. Vedno pa sem še mnenja, da bi bilo za Celje najbolje, ako bi obstajalo eno veliko osrednje pevsko društvo, kakor je bila nekdanj ljubljanska Glasbena Matica. Tak pevski zbor naj bi bil pod okriljem celjske Glasbene Matice in naj bi dobival vsako leto reden dotok mladih in svežih grl z vseh celjskih srednjih šol. Na ta način je ljubljanska Glasbena Matica dosegla srednjeevropski odnosno svetovni slves in tak triumf čaka morda tudi Celjane — ako bo našlo petje vsestranskega razumevanja in podpore, kakor bi zaslužilo. Ako bi se kdaj oživotvoril takšen pevski zbor v Celju, bi že sedaj prosil gg. ravnatelje naših srednjih šol, da bi svojim učencem omogočili in olajšali sodelovanje.

Kakšne načrte imate za prihodnost?

»Urejujem svoje skladbe, da bodo pripravljene za morebitno izdajo.

Za bližnjo bodočnost pa imam namen, da posetim 28. t. m. koncert Celjskega pevskega društva, in upam, da tako nameravajo vsi Celjani, ki znajo pravilno ceniti njegovo delo in skoraj polstoletne zasluge za slovensko petje.

»Najlepša hvala, g. doktor, za Vaše priznanje in želim, naj bi imela Vaša prisotnost pri koncertu takšno privlačno silo, da se bo po dolgem času razjasnilo našega blagajnika vedno kisló lice.

S tem je bil najin razgovor končan. Nato še čašico »tega boljšega« in poslovil sem se.

Toda misel na blagajnikovo lice me ni hotela pustiti.

na specialnem zakonu za poštno stroko, je bila vnešena v resolucijo zahteva, da se vojna leta vštejejo v efektivno službo vsem, ne glede na to, ali so bili takrat v poštni službi ali ne. Za pokojnino pa se naj štejejo dvojna leta vojne dobe. Poštnim uradnikom, postavljenim po § 45-I, naj se priznajo iste ugodnosti, kakor jih imajo zvaniki, ki jim je po 10-letnem službovanju omogočen prestop v uradniško skupino, tako da bi lahko uradniki po 10 letih službovanja z dopolnilnim izpitom prestopili v uradniško skupino po § 45-II. Ta ugodnost je bila uvedena že v Avstriji s tako zvanim prometnim izpitom. Nujno potrebna je prevedba zvanikov in zvanic ter služiteljev in služiteljic, ki že po 10 let opravljajo uradniško službo in imajo predpisano kvalifikacijo, pa še vedno ne prejemaajo prejemkov, ki jim pripadajo. Izenačijo se naj tudi prejemki poročenih uradnic s prejemki neporočenih. Občni zbor je odklonil ustanovitev posebnega ženskega odseka in se zavzel za skupno, složno in enakopravno organizatorično delovanje članstva ne glede na spol.

c **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 28. t. m. zaradi koncerta CPD ne bo predavanja, pač pa v sredo 30. t. m. ob 20. Predavala bo znana pobornica za ženske pravice ga. Angela Vodetova iz Ljubljane o temi »Ženino delo za narod«. Predavateljica je znana kot odlična govornica. Njena izvajanja bodo gotovo za vsakogar, zlasti pa za ženski svet, zelo zanimiva.

c **Borba proti tuberkulozi.** Krajevna protituberkulozna liga v Celju je na svoji seji 18. t. m. določila tri nagrade po 100 din za izdelavo zemljevida okoliša celjskega dispanzerja in tri nagrade po 100 din za dijake realne gimnazije v Celju za leposlovne sestavke za Delo proti tuberkulozi. Liga bo tudi sestavila načrt za periodične preiskave vseh prebivalcev, da se tako najdejo ognjišča jetike. Letošnji protituberkulozni teden bo od 1. do 7. maja v istem obsegu kakor lani. Na seji so bile podeljene podpore petim jetičnim bolnikom, ki so brez sredstev za prežvljanje.

IZLET CMD NA OPLENAC (pod pokroviteljstvom dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve) od 30. aprila do 3. maja. Posebni vlak: cena II. razreda 260 din, III. razreda 188 din. Prijave sprejema vodstvena pisarna CMD Ljubljana, Beethovnova 2, v Celju pa moška in ženska podružnica CMD.

c **Društvo hišnih posestnikov za Celje in celjski srez** je imelo pred dnevi redni občni zbor. Predsednik g. Fazarinc je v svojem poročilu navedel, da je društvo v pretekli poslovni dobi interveniralo glede onesnaževanja Savinje in ureditve hodnika za pešce v Gaberju ter doseglo, da bo v kratkem izvršena kanalizacija v Gaberju, da bo zgrajen most čez Voglajno v črti Prečna ulica—Zavodna in da bo razširjen železniški podvoz pri hotelu »Pošti«. Društvo je tudi preprečilo uvedbo novih, higienskih smetišnic v Celju ter se z uspehom zavzelo za odmero zgradarine na podlagi zgradarinskih prijav. Letošnji kongres Glavnega saveza bo poleti v Celju. Ker so občinske doklade previsoke, bo skušalo društvo doseči vsaj znižanje, če že ne odpravo 20-odstotne doklade za regulacijo Savinje in pa podržavljenje mestne policije v Celju, ki je občini v veliko breme. Blagajniško poročilo izkazuje 15.232 din denarnega prometa in 7.560 din gotovine, proračun pa 7.700 din prejemkov in ravno toliko izdatkov. Stevilo članstva je padlo lani od 317 na 292. Na podlagi novih društvenih pravil so bili za dobo dveh let izvoljeni: za predsednika g. Anton Fazarinc, za odbornike gg. Dobovičnik, Ivo Gams, Golgranc, Kosmač, rav. Drago Kralj, Vinko Prelog, Schmidichen in Zohar, za pregledovalca računov pa gg. Lečnik in Graželj.

c **Slovesnost pri Združenju pekov v Celju.** V lepo okrašenem salonu hotela »Pošte« so se zbrali v nedeljo 20. t. m. odborniki in člani Združenja pekov v Celju ter zastopniki Saveza pekara iz Zagreba in predsedniki pekovskih združenj iz Ljubljane, Maribora in Ptuj, da prisostvujejo izročitvi umetniško izdelane častne diplome g. Josipu Kirbišu, častnemu predsedniku Združenja pekov v Celju. Predsednik g. Mlakar je v le-

pem nagovoru orisal požrtvovalno delo in velike zasluge g. Kirbiša za Združenje pekov v Celju. Po nagovorih posameznih delegatov se je g. Kirbiš ginjen zahvalil za lepo počastitev in zlasti poudaril, da so pripomogli k njegovemu uspešnemu delu v veliki meri njegovi tovariši s svojim zaupanjem in zvestim sodelovanjem ter predsedniki gori omenjenih zunanjih združenj. Slavnost je bila zaključena z banketom ob prijetnem in veselem razpoloženju. Gosp. Kirbišu, ki je prvi častni predsednik pekovskega združenja v dravski banovini, iskreno čestitamo k temu velikemu priznanju!

c **Gostovanje celjskih dijakov v Beogradu.** Osmošolci in osmošolke celjske gimnazije nameravajo gostovati 3. aprila v Beogradu in vprizoriti v Narodnem gledališču komedijo v francoskem jeziku »Ces dames aux chapeaux verts«. Požrtvovalnim celjskim dijakom in dijakinjam želimo najlepši uspeh v Beogradu.

c **Redni letni občni zbor celjske podružnice »Mercurja«, društva trgovskih in privatnih nameščencev Jugoslavije,** bo v ponedeljek 28. t. m. ob 19. v mali dvorani Narodnega doma.

c **Redni letni občni zbor pododbora UROIE v Celju** bo v torek 29. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

c **Moška in ženska podružnica CMD v Celju** bosta imeli redni občni zbor v četrtek 31. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Članstvo je vabljeno, da se udeleži občnega zbora v čim večjem številu.

c **Redni občni zbor društva »Branibor« v Celju** bo z običajnim dnevnim redom v petek 8. aprila ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

KINO DOM CELJE

Od 24. do 26. t. m.: »Potepuhi«
Od 27. do 28. t. m.: »Natalka Poltavka«

c **Sokolska mladinska akademija.** Narasčaj Sokolskega društva Celje I bo priredil v soboto 2. aprila ob 20.30 in nedeljo 3. aprila ob 16. mladinsko akademijo v dvorani Sokolskega doma v Gaberju. Čisti dobiček je namenjen narasčaju za zlet v Prago. Pripadnike Sokola in sokolstvu naklonjeno občinstvo vabimo, da se udeleži te prve akademije Sokolskega društva Celje I v čim večjem številu.

c **»Bratomor na Metavi.«** Društvo »Vzajemnost« v Celju bo vprizorilo v nedeljo 3. aprila ob 16. v Narodnem domu ljudsko žaloigro v 6 dejanjih »Bratomor na Metavi«, ki jo je spisal P. Golia. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovini g. Božiča na Kralja Petra cesti. Vabimo občinstvo, da obišče predstavo v čim večjem številu.

c **Oficielna otvoritev streliških vaj celjske strelske družine na vojaškem strelišču** bo v nedeljo 27. t. m. Clanicam damske sekcije kakor tudi članom mladinske sekcije so razen vojaških tudi malokalibrske puške na razpolago. Strelja se vsako nedeljo (ob lepem vremenu) od zjutraj do večera.

c **Pomlad je že tu!** Dnevi so daljši in solnce ima spet svojo moč, ki jo razliva čez hrib in plan. Grm se drami in drevo, popje se odpira, trava je že ozelenela, kar čez noč je vzkliklo bohotno pomladansko cvetje: zvončki, marjetice, teloh, trobentice... Vsepovsod vabi človeka, naj pride občudovat prelepo božjo naravo. Ni dvoma: zvalo bo tudi nas! Ze dolgo nismo bili pri Celjski koči, zato pojedmo tja. Pri koči si malo oddahnemo, potem pa nas pot vodi na vrh Tovsta. Visok je 836 m in nudi prekrasen razgled prav na vse strani. Najbolj mična nam je pač zapadna smer, kjer kipijo v nebo snežnobe Savinjske Alpe s svojo strmo Ojstrico. Dolgo vztrajamo, občudujemo, solnce nas boža... Spet gremo h koči, tu srečamo znanca, prijatelja. Za povratek si izberemo drugo pot, ki nas vodi čez Vipoto skozi krasne gozdove v dolino Savinje. Prvi pomladanski izlet nam gotovo ostane v lepem spominu in sklenili bomo, da kmalu spet obiščemo Celjsko kočjo in njeno prelepo okolico.

c **Srečke državne razredne loterije** za novo kolo nabavite pri »Putniku« v Celju, Trg kralja Aleksandra, telef. 119.

c **Zetev smrti.** V celjski bolnici so umrli: v soboto 18-letna tovarniška delavka Hermina Vovkova s Polzele, v nedeljo 45-letni lesni trgovec in gostilni-

čar Martin Remic iz Smartnega ob Dretu, v ponedeljek 50-letni posestnik Anton Vindiš s Kristanvrha pri Sv. Petru na Medvedovem selu, 77-letna občinska reva Ana Gajškova iz Celja in 42-letni posestnik Peter Počakaj iz Creta, v sredo pa 38-letna, v St. Petru zaposlena tovarniška delavka Marija Pintarjeva iz Grajske vasi. N. p. v m.!

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 981 brezposelnih (826 moških in 155 žensk) nasproti 1264 (1109 moškim in 155 ženskam) dne 10. t. m.

c **Prevoz in dobava gramoza.** Mestna občina celjska razpisuje prevoz in delno dobavo gramoza za posipanje občinskih cest, ulic in poti. Skupna količina gramoza znaša 2.400 kubičnih metrov, od tega odpade na ceste, ulice in poti v bivši mestni občini celjski 335 kubičnih metrov, vse ostalo pa na bivšo okoliško občino. Ponudbe je treba predložiti do 28. t. m. do 10. dopoldne mestnemu poglavarstvu v sobi št. 9.

c **Olepševalno in tujskoprometno društvo v Celju** se najiskreneje zahvaljuje vsem turovcem za krasna darila za konkurenco mask, s katerimi so pripomogle k lepemu gmotnemu uspehu naše maskarade na pustni torek v Narodnem domu. Enako pristržno se zahvaljuje vsem damam in gospodom, ki so z znano požrtvovalnostjo tudi pri tej prireditvi sodelovali, in končno tudi celjskemu občinstvu za številan poset prireditve.

Trgovske knjige, rednike, brzoveze, razne mape, raster in vse ostale pisarniške potrebnosti tudi v letu 1938. pri tvrdki Karl Goričar vdova, Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

c **Sredpostni sejem.** V soboto 26. t. m. bo v Celju žvižinski in kramarski sredpostni sejem.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 26. t. m. do 1. aprila lekarna »Pri orlu«.

c **Gasilska četa Celje.** Od 27. t. m. do 2. aprila ima službo I. vod, inspekcijo poveljnik g. Košir.

Gospodarstvo

Češkoslovaški hmelj se bo odslej uvažal v Ameriko po znižanih uvoznih carinah

Žalec, 24. marca.

Z novo trgovinsko pogodbo med češkoslovaško republiko in Združenimi državami Severne Amerike se znižujejo uvozne carine v Ameriko na razno blago za 10% do 50%. Ta popust se nanaša tudi na hmelj in lupulin. Ker iz Nemčije uvožen hmelj ne uživa te ugodnosti pri uvozu v Ameriko, pomeni to carinsko znižanje veliko pospeševanje izvoza žateškega hmelja v ameriške države.

V času, ko se je dvignila hmeljska produkcija v vseh državah na maksimum in stopamo v novo hmeljsko krizo—kot posledico svetovne hmeljske nadprodukcije—nas je zadela ta carinska ugodnost, ki jo bo odslej uživalo češko hmeljarstvo pri uvozu svojega hmelja v Ameriko, tem hušje, ker je Amerika že vsa zadnja leta po odpravi prohibicije glavni odjemalec našega hmelja. Zaradi te carinske ugodnosti, ki si jo je izposlovalo češkoslovaško hmeljarstvo, izgubimo Ameriko kot glavnega odjemalca našega hmelja, oziroma bi morali v konkurenčni borbi s češkim hmeljem zaradi visoke uvozne carine v Ameriko, ki znaša za naš hmelj 24 din na 1 kg, prodajati naš hmelj v Ameriki po cenah, ki bi najresnejše ogrožale rentabilnost našega hmeljarstva.

Že danes je gotovo, da nas bo Češkoslovaška popolnoma izpodrinila z ameriškega trga in da se bo prodajal odslej v Ameriki predvsem češkoslovaški hmelj. Zato je nujno potrebno, da se hmeljski nasadi v naši državi že končno zakonitim potom omeje. V prvi vrsti pa se mora delati na to, da se opusti hmeljarstvo v onih legah in krajih, ki ne pridelujejo prvovrstnega blaga. To, kar velja za vinogradništvo, naj velja tudi za hmeljarstvo! **Skrajni čas je že, da začnemo izvajati pri nas načrtno gospodarstvo.** Vsakega blaga se naj producira samo toliko, kolikor ga je mogoče vnovčiti po rentabilnih cenah, pri tem pa je treba gledati na

Lepa navada -
predno greš spat!

zobna pasta
Chlorodont

to, da se postavi na trg samo prvovrstno in konkurence zmožno blago.

Savinjska dolina, naš najstarejši hmeljski okoliš v Jugoslaviji, je pridelovala pred odpravo ameriške prohibicije letno okrog 10.000 metrskih stotov hmelja, danes pa ga producira nad 20.000 metrskih stotov. To povečanje hmeljske produkcije pa je šlo izključno na račun ameriškega konzuma.

Vsled konkurence češkoslovaškega hmelja pa Amerika v bodoče ne bo prišla več v poštev kot odjemalka našega hmelja, dokler ne izposluje naša država iste carinske ugodnosti za uvoz našega hmelja v Ameriko, kakor jo uživa ČSR.

Kakor znano, prideluje v naši državi samo Savinjska dolina prvovrstni hmelj, ki je doslej že 60 let uspešno konkuriral na svetovnih hmeljskih tržiščih z nemškim in češkim hmeljem. Ta stari in renomirani hmeljski okoliš se mora ohraniti za vsako ceno tudi v bodoče, ker ima vse pogoje za svoj obstoj. Hmeljski nasadi izven Savinjske doline, ki so nastali skoraj izključno šele v povojnih konjunkturnih letih in pridelujejo le manjvredno blago, pa morajo čimprej izginiti s površja! Isto velja tudi za Bačko in Vojvodino sploh, kjer raste le slabše vrste hmelj.

Da je temu res tako, so najzgovornejši dokazale hmeljske cene v pretekli hmeljski sezoni. Najboljši hmelj iz Bačke je dosegel na svetovnih hmeljskih tržiščih komaj tiste cene, kakor najslabši savinjski hmelj. Pri tem je treba poudariti, da je inozemska hmeljska trgovina glede presoje kvalitete hmelja zelo stroga in objektivna.

Našim merodajnim činiteljem pa ključemo ob dvanajsti uri, naj si vzamejo za zgled češkoslovaško vlado, ki naravnost vzorno skrbi za svoje hmeljarje, dobro zavedajoč se, da tvori hmeljarstvo važno postavko v vsakoletni trgovinski bilanci.

Sport

* **Celje:Hermes.** V nedeljo 27. t. m. ob 15. se bo pričela na Glaziji finalna tekma za prvenstvo LNP med SK Celjem in ZSK Hermesom iz Ljubljane. Ker je Hermes sedaj v dobri formi, se bo moralo Celje zelo potruditi in pokazati vse svoje znanje, če si bo hotelo priboriti časten rezultat. Za tekmo vlada živahno zanimanje.

* **Celje:Jugoslavija.** Na praznik 25. t. m. ob 15. se bo pričela na Glaziji trening tekma med SK Celjem in SK Jugoslavijo.

* **Propagandni medklubski cross-country tek za prvenstvo Celja** za seniorje in za juniorje razredov B in C bo priredil SK Celje v nedeljo 3. aprila ob 11. dopoldne na celjski Glaziji. Seniorška proga je dolga 5 km in poteka v krogu, ki je dolg 700 m in ga je treba preteči sedemkrat. Proga za juniorje razredov B in C je dolga 2 km in je treba krog preteči trikrat. Na juniorski progi imajo pravico starta tudi seniorji kratko- in srednjeprogaši ter metalci, ki pa se kvalificirajo ločeno od juniorjev. Tekmuje se po pravilih JLAS. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, članov JLAS. Naslov prvaka si pridobi prvoplasirani na seniorski progi in prvoplasirani junior v posamezni kategoriji na krajši progi. Prvoplasirani v posameznih kategorijah prejme diplomu, drugo in tretjeplasirani pa priznanico v primeru, da je v vsaki kategoriji več kot 5 tekmovalcev. Prijave je treba poslati do 28. t. m. opoldne na naslov: SK Celje, Celje. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Prijavnina znaša 2 din za atleta in jo je treba plačati na mestu pol ure pred startom. Start in cilj, kakor tudi vse tekmovalstvo bo na ograjenem prostoru na Glaziji v krogu, dolgem 700 m.

* V tekmovanju za državno nogometno prvenstvo so bili v nedeljo doseženi sledeči rezultati: v Sarajevu Slavija:Ljubljana 1:0 (0:0), v Zagrebu Gradjanski:Hašk 3:0 (1:0) in Concordija:Hajduk 1:0 (0:0), v Beogradu pa BSK:Jugoslavija 0:0 in Bask:Jedinstvo 2:1 (1:1).

* Finalne tekme za prvenstvo LNP so dale sledeče rezultate: v Mariboru Maribor:Celje 1:0 (1:0), v Ljubljani Hermes:Železničar 3:3 (3:1) in v Kranju CSK:Kranj 2:1 (1:0).

* Celjski nogomet. V nedeljo so celjski Atletiki na svojem igrišču v prijateljski tekmi premagali SK Muro iz Murske Sobotne v razmerju 6:1 (6:0).

* Lahkoatletika sekcija SK Celja ima redne treninge dnevno od 17. dalje na Glaziji, kjer se sprejemajo tudi novi člani.

* Vremensko poročilo z dne 24. marca. Mozirsko koča (1344 m): —2, mirno in solnčno, 90 cm snega, srenj. Smuka dobra.

Priporočamo svojim somišljenikom in prijateljem

ZVEZNO TISKARNO V CELJU

STROSSMAYERJEVA ULICA 1

ki je najstarejše slovensko podjetje te vrste v Celju

Sokolstvo

x Cross-country tek Sokolske župe Celje za moštva bo v nedeljo 27. t. m. s startom ob pol 11. dopoldne na celjski Glaziji. Po prijavah sodeč bo nastopilo prav lepo število tekmovalnih moštev. Samo iz Celja je prijavljenih pet moštev, nadalje iz Laškega in Sevnice ter drugih krajev. Ostala društva opozarjamo, da se bodo naknadne prijave sprejemale tudi na dan tekmovanja najkasneje 1 uro pred startom na Glaziji.

Iz naših krajev

Štore

Š SK Štore bo v nedeljo 27. t. m. otvoril povečano in razširjeno igrišče rudniku v Storah s prijateljsko nogometno tekmo s SK Laškim. Mlado agilno društvo, ki šteje okrog 50 članov in kateremu predseduje požrtvovalni g. Skelac, je z velikimi gmotnimi žrtvami uredilo igrišče. Mesec dni so hodili po napornem delu v tovarnah požrtvovalni člani na igrišče in tamkaj delali do trde teme. Zlasti mnogo dela je dala zanemarjena občinska cesta, ki vodi preko igrišča. Sedaj je cesta dobro popravljena in kmetje, ki vozijo tod mimo, so se celo izrazili, da bi naj čisto popravljali še dalje. Ne vemo, zakaj se g. občinski odborniki na svojih zadnjih sejah ne morejo odločiti za podporo edinemu sportnemu društvu v tej občini, ki poleg plemenitega sportnega dela popravlja na svoje stroške tudi občinsko cesto. Nedeljska tekma, na kateri se za daljšo dobo poslavljata od društva zaradi odhoda k vojakom dva agilna odbornika in igralca, se bo pričela ob 15. Vstopnina je prostovoljna. Storjani, pridite in podprite mlado agilno društvo!

Š Sokolsko gledališče v Storah bo v začetku aprila zaključilo svojo uspešno sezono z opereto »Kakor stari tako mladi«. Pri opereti, ki jo režira br. Staut, so zaposleni vsi dosedanji igralci in igralk. Nastopile pa bodo tudi odlične nove moči.

Št. Jurij ob J. ž.

j Občinske volitve. Na edini kandidatski listi za občinske volitve v združenih občinah, ki bodo v nedeljo 27. t. m., je samo pet kandidatov iz dosedanje trške občine. Iz trga samega sta samo dva, a še ta dva iz gornjega trga, trije so iz Bezovja. Spodnji trg, davčno najmočnejši, ne bo imel v bodoči občinski upravi nobenega zastopnika.

j Zadruga Sokolski dom je bila ustanovljena že l. 1924. Takrat so na željo Sentjurčanov parcelirali gmajno. Zadrugi se je posrečilo pridobiti večje število deležev — večinoma brezplačno — za stavbišče za Sokolski dom in letno telovadišče. Največ deležev — 28 — je daroval br. Josip Drofenik.

j Drenaža. V mesecih februarju in marcu je šest posestnikov iz Bezovja deloma tudi s podporo banske uprave drenažiralo 10 ha travnikov.

j Pred 100 leti je obiskovalo šentjursko šolo 76 otrok, od teh jih je bilo v višjem oddelku 35, v nižjem pa 41. Sedaj obiskuje šolo 560 otrok. Deklic je hodilo pred sto leti v šolo le 24, sedaj pa 285. Solo je pred 100 leti obiskoval tudi Benjamin Ipavic.

j Na Rifniku, prijazni izletni točki, znani tudi po znamenitih najdbah iz keltske dobe, je bilo na Jožefovo in v nedeljo zelo mnogo izletnikov.

j Na sokolskem odru bo vprizorilo društvo Rdečega križa 2. in 3. aprila igro »Cvrček«, šola pa po Veliki noči mladinsko igro »Grudica«.

Petrovče

pe Podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Petrovčah je na svojem rednem občnem zboru dne 19. t. m. polagala račun o svojem delovanju v preteklem poslovnem letu. Po poročilu društvenih funkcionarjev je bil izvoljen večinoma stari odbor, ki mu predseduje g. Anton Vodenik. Za romanje na Oplenac, ki ga bo priredila Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za letošnji 1. maj, se je doslej priglasilo pet društvenikov. Pričakujemo pa, da se bo število udeležencev iz našega društva še podvojilo. Prijave sprejemata društveni predsednik g. Vodenik in društveni tajnik g. Lapajne. Podružnica CMD v Petrovčah obstoji že od leta 1908. Njeno delovanje pred vojno je bilo zelo živahno. Prvi njen predsednik je bil posestnik Franc Lešar iz Ruš, ki je pred kratkim umrl. Svojo 30-letnico bo podružnica proslavila v zvezi s proslavo 20-letnice obstoja Jugoslavije.

Žalec

Začetek gradnje Sokolskega doma v Žalcu

V ponedeljek 21. t. m. so člani in članice Sokolskega društva v Žalcu slovesno zasadili prve lopate za temelje bodočega Sokolskega doma. K intimni svečanosti so se zbrali mnogoštevilni bratje in sestre ter prijatelji sokolske misli iz Žalca in okolice ob 19. na stavbnem prostoru pri kolodvoru.

Navzoče je pozdravil najprej starešina br. Vilko Senica in jih pozval k složnemu skupnemu delu za uresničenje naloge, ki si jo je nadelo Sokolsko društvo v Žalcu v okviru Petrove petletke, nakar je zasadil prvo lopato za temelje bodočemu domu. Nato je spregovoril predsednik gradbenega odbora br. Rudolf Lorber in zasadil lopato z željo, da bi služila ta krasna in reprezentativna stavba sredi ponosne Savinjske doline nacionalnemu, kulturnemu in telesnemu napredku našega naroda. Društveni prosvetar br. Stanko Praprotnik je orisal zgodovinski pomen tega svečanega dogodka za žalsko sokolsko društvo, ki beleži po 35-letnem plodonosnem delovanju ta zgodovinski dan med najvažnejše dogodke v teku svojega dolgoletnega obstoja. Lepo svečanost so zaključili bratje in sestre s pesmijo sokolskih legij, nakar so začele peti svojo pesem lopate telovadečih članov in naraščajnikov, ki bodo opravljali kuluk, dokler ne bodo izkopani vsi temelji bodočega doma.

Na stavbnem prostoru je zbranega tudi že mnogo gradbenega materiala in lesa, ki so ga bratje in sestre ter prijatelji žalskega Sokola v letošnji zimi brezplačno navozili.

Tako bo končno uresničen dolgoletni sen žalskih Sokolov, ki so sanjali o lastnem domu že pred svetovno vojno, a jim je manjkala za izvedbo tega velikega ideala poleg denarnih sredstev tudi odločna volja, kakršno je pokazal sedanjí društveni starešina br. Vilko Senica.

ž Obupno dejanje vojnega invalida.

Dne 18. t. m. okrog 8. zjutraj si je 48-letni 100-odstotni vojni invalid Franc Poteko v Vrbju pri Žalcu v obupu razparal z nožem trebuh. Poteka so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je še istega dne ob 19. podlegel težkim poškodbam. Poteko si je končal življenje zaradi velike bede, v katero je bil pah-njen, ko mu je bila pred kratkim odvzeta skromna invalidska pokojnina. Pokojni je zapustil ženo s tremi otroki. Ta primer zopet jasno kaže, kako žalostne so razmere, v katerih morajo živeti usmiljenja in pomoči potrebne vojne žrtve.

Št. Peter v S. d.

št Gasilska četa Groblje si je nadelo nalogo postaviti si nov, zidan dom. Da pride četa čimprej do potrebnih denarnih sredstev, so vrli gasilci in njihovi prijatelji vprizorili na Jožefovo in v nedeljo 20. t. m. v prostorih gospe Flore Kačeve na Grobljah burko »Lesena peč« s predigo »Eno uro doktor«. Igralci so svoje vloge rešili prav dobro in v vsakem oziru zadovoljili številno občinstvo, ki je napolnilo prostorno dvorano. K doseženemu uspehu in veliki požrtvovalnosti je prirediteljem vsekakor čestitati.

Polzela

po Na praznik sv. Jožefa smo zopet videli polzelske »miličnike« v njihovih pisanih uniformah. Dva sta stregla pri maši, dva pa sta se postavila na obeh straneh oltarja. »Miličnikom« povemo ponovno, da cerkev ni za reklamo in politiko, ampak le za bogoslužje ter za oznanjevanje in čaščenje besede božje.

po Vreme zadnjih dni je močno osušilo ceste in poti, ki so bile prej v takem stanju, da smo se že bali, da bomo utonili v blatu in brozgi. Brv pri Mešičevi žagi je skoraj neprehodna in je nujno potrebna popravila. Dobro bi bilo, da bi občina to brv betonirala, kakor je prejšnji občinski odbor betoniral dve brvi nekoliko nižje pri Rizmalu.

po Skok v Savinjo. V soboto 19. t. m. popoldne se je pognala žena nekega delavca iz Podvina blizu jezcu pri mostu na Polzeli v Savinjo. Dva kmeta iz Parizelj, ki sta bila slučajno v bližini, sta pohitela obupanki na pomoč in jo še pravočasno potegnili iz vode.

po Samomor. V Topoljah pri Braslovcah se je te dni obesil neki 16-letni pastir na podstrešju hiše svojega gospodarja. Obupno dejanje je izvršil, ker so ga dolžili, da je kradel deske s splavov, ki so zaradi prenizke vode sedaj pritrjeni v Savinji na polzelski strani.

Slovenjgradec

Na pragu občinskih volitev

Slovenjgradec, 24. marca.

Kakor smo že javili v zadnji številki, je bila končno tudi v Slovenjgradu vložena opozicijska lista za nedeljske volitve. To listo je tukajšnje sodišče tudi že potrdilo. Vložitev in potrditev opozicijske liste je seveda povzročila velik krik in vik v klerikalnih krogih, ki so pač bili prepričani, da so obenem s priključitvijo okolice k mestu dobili tudi mestno občino v svojo brezmejno eksploatacijo. Toda po dosedanjih izgledeh bo boj med obema listama precej izenačen in je danes še popolnoma nemogoče predvideti, katera lista ima več izgledov na končno zmago.

Zelo zanimiv pa je kratek razgled po obeh listah. Opozicijska lista kaže že po svojem sestavu, da ni polagala prevelike važnosti na mesto samo, temveč da je osredotočeno njeno delovanje na priključevanje kraje. Na njej vidimo v pretežni večini delavce, kmete in obrtnike iz vseh okoliških priključenih občin z nosilcem kmetom Fišerjem iz Starega trga na čelu. Na to listo so se prvenstveno zbrali vsi okoličani, ki so

bili že od vsega početka ostri nasprotniki protiljudske komasacije in je lista tudi v tem oziru homogena. Mnogo bolj pisana družba pa je zbrana na listi JRZ. Že na prvi pogled pade v oči, da na tej listi kandidirajo kar štirje Nemci, kar je seveda vzbudilo upravičen odpor in zgražanje vsega narodno zavednega prebivalstva. S tem nerazumljivim izigravanjem svojega lastnega naroda so sedaj prišli slovenjegraški klerikalci s svojo pravo barvo na dan in tudi vsa njihova hinavska trkanja na njih »samoslovenska« prsa ne bodo več preslepila naše nacionalne javnosti. Toda ne samo Nemce, celo bivšega predsednika slovenjegraške JNS g. Kopača, razne socialne demokrate in končno tudi razne »vetrenjake« iz vseh mogočih strank so sprejeli z odprtimi rokami na svojo listo, ki po svoji barvitosti in mešanici strank predstavlja res pravo »sračje gnezdo«. Ze sama sestava liste torej jasno dokazuje, kako neresno se je slovenjegraška klerikalna gospoda spravila k sestavljanju tako važne liste, ki bi morala biti odsev vseh gospodarskih teženj našega prebivalstva. Dejstvo pa je, da tej gospodi ne gre za gospodarske interese, temveč za dosego raznih političnih ciljev in časti, kar je že dokazala z nenaravno združitvijo okolice in mesta.

Kot nekaj slavnosten uvod k bližajočim se volitvam pa je mestna občina v nedeljo slavnostno blagoslovila in otvorila novo sejno dvorano. V ta namen je seveda mestna občina morala najeti mestno godbo, ki je med otvoritvijo pridno svirala pred mestno hišo v zabavo in kratek čas radovednemu občinstvu. Da bi dala občina tej otvoritvi še večji blesk, je izdala poziv na vse hišne posestnike, da ta dan razobesijo zastave, kar je povzročilo ogorčene proteste hišnih posestnikov. Mnogi se niso odzvali pozivu mestne občine, ker so smatrali ta poziv za zlorabljanje državne zastave. Količnega pomena in v kakšni časti pa bi bila naša sveta državna zastava, če bi jo izobešali ob nepomembnih prilikah? Mi bi bili svetovali g. županu, da bi bil izvršil otvoritev te nesrečne dvorane, ki je že dvignila toliko prahu, čim tišje in skromnejše, kajti davkoplachevalci ne bodo tako hitro pozabili lepih denarcev, ki so jih morali in jih bodo še morali plačati za ta popolnoma nepotrebni luksus. Val ogorčenja pa se je dvignil proti raznim klerikalnim veljakom, ki so mestno godbo v zahvalo za njeno sodelovanje pogostili v nemškem hotelu. Zopet krasno izpričevalo o velikem nacionalnem čutu slovenjegraških klerikalcev. Ob tej priliki moramo tudi javno vprašati naša oblastva, zakaj se dopušča, da na omenjenem hotelu stalno izobešajo namesto državne zastave — italijansko zastavo? Lastnik hotela, ki kljub svojemu nemškemu prepičanju že 20 let je naš kruh, gotovo pozna naše državne barve. Dolžnost oblasti je, da že napravijo enkrat konec temu nečuvnemu izzivanju in žaljenju našega narodnega čuta.

Veliko začudenje pa je vzbudil v Slovenjgradu zadnji popravek sreskega načelstva v »Novi Dobi«. Poudarjamo ponovno, da g. župan v teku svojega poldrugoletnega županovanja ni storil za izboljšanje neznosnih razmer na tukajšnji šoli ničesar drugega, kakor da je lani marca meseca sklical neko komisijo, ki si je ogledala šolsko poslopje, a ni napravila prav ničesar. Vzdrževanje ljudskih šol pada na ramena občine in dolžnost g. župana je bila, da bi skušal sam odpraviti nedostatke. Toda vse to se ni zgodilo, ampak nasprotno je našel g. župan dovolj kreditov za nepotrebno in razkošno ureditev sejne dvorane, za šolo pa ni kreditov na razpolago. Iz vsega tega sledi, da so bile naše navedbe popolnoma resnične in popravek neosnovan, razen tega pa bi bil moral poslati »popravek« g. župan sam.

Volitve so pred vrati in videli bomo, v koliko je naše ljudstvo odobravalo dosedanje gospodarstvo. Občinsko gospodarstvo in politika sta dva pojma, ki se ne data istovetiti in to bodo kljub vsemu upiranju morali v doglednem času spoznati tudi naši klerikalni krogi.

s »Narodni poslanec«. Nedeljska uprizoritev Nušičevega »Narodnega poslanca« je, gledana skozi prizmo slovenjegraških razmer, dosegla nepričakovano velik uspeh. Režiser g. Bogdan

Pušnjak si je prizadeval ustvariti kar največjo homogenost odra s poslušalstvom in približati igro resničnosti, kar se mu je v splošnem tudi posrečilo. Edino v prvem dejanju smo opazili premalo dramatične razgibanosti, kar je pa bilo očitno v zvezi z neviranostjo in začetno okornostjo nekaterih igralcev, ki so tokrat debutirali v večjih vlogah. G. Ivan Kavc je v vlogi Jevrema, z razgibanostjo, živahno in doživljano igro znova pokazal veliko moč svojega umetniškega ustvarjanja. Gdč. Danica Cimermanova kot Pavla je s krepko dramatičnostjo in uglašenim nastopom potrdila v polni meri vsa naša pričakovanja. Vedno dražestna je gdč. Manca Wresounigova z občutjem podala Džanico; ob malo večji vigranosti bo predstavljala dragoceno moč našega gledališča. G. Ivo Rojnik je v vlogi dr. Ivkovića dobro podal galantnega advokata in nas s svojim nastopom prijetno iznenadil. Salve smeha sta s svojim nastopom in izredno posrečeno masko povzročila g. Vinko Cilenšek in gdč. Ridič Wresounigova, ki sta v vlogah Spire in Spirnice prekosila sama sebe in žela zaslužno priznanje. Prijetno je presenetil nastop g. Bojana Ziberla, ki je v vlogi novinarja Srete dokazal, da ga moramo šteti med najinteligentnejše in najuporabnejše moči. G. Karlo Kokolj je dovršeno podal policijskega pisarja Sekulića. Tudi ostale manjše vloge, ki so bile v rokah gdč. Senčarjeve ter gg. Kovača, Kovačiča, Cajnka, Kačiča, Pruscha in Osvalda, so bile zelo dobro podane. Pri predstavi je uspešno sodelovala mestna godba na pihala. Velika dvorana Sokolskega doma je bila nabito polna. Občinstvo je vse igralce nagradilo z obilnimi aplavzi.

s Razburljivo Jožefovo v Slovenjgradcu. Na praznik sv. Jožefa se je v večernih urah pojavil na slovenjgraških ulicah neki tukajšnji delavec, ki je s sekuro v rokah ogrožal mirne pasante. Ščasoma je postal tako nasilen, da so morali ljudje bežati pred njim. Ko so se vračali potniki od večernega vlaka, je tekel za njimi s sekuro skozi mesto, vendar ni bilo nikakega organa, ki bi zaščitil ogroženo varnost mirnih meščanov. Sele po nekaj urah je napravil policijski stražnik z nekim orožnikom red in aretiral nasilneža. V nedeljo zjutraj je bil ta nasilnež prepeljan v sodne zapore. Sedaj ga čaka zaslužno plačilo.

Laško

1 Občinske volitve in JNS. Odbor občinske organizacije JNS za Laško in okolico je sklenil dati svojemu članstvu na prosto, ali se hoče udeležiti volitev, ki bodo prihodnje nedelje, in glasovati za katero listo hoče, po svojem svobodnem prepričanju. Odbor so pri tem vodile okoliščine, da se hočejo z ene strani prikazati te občinske volitve kot nekako glasovanje za ali proti združitvi obeh občin. Ker smatrajo nekateri člani in pristaši JNS za svojo dolžnost, da se izrečejo proti združitvi in proti nasilju, storjenemu mestni občini Laško, jim vodstvo JNS noče odvzeti prilike, da tudi sedaj protestirajo proti nasilju nad Laškim. Kakor smo že ponovno poudarili, je bilo JNS onemogočeno v današnjih razmerah postaviti samostojno listo, četudi bi ta lista zelo častno izšla iz tega boja.

1 Volilni boj. Bolj in bolj zagrizeni in strupeni postajajo sedanji nasprotniki pri občinskih volitvah, ki so si bili pred dobrim letom še najboljši prijatelji. Agitacija gre od moža do moža in obe fronti pripovedujeta o velikih doseženih uspehih. Dvakrat je prišel celjski župan g. Mihelič posredovati in delat med sovražnima taboroma premirje, pa ves njegov trud ni imel nobenega uspeha. Preteklo nedeljo je nosilec manj črne liste g. Gerkman imel shode pri Videcu v Mali Brezi in v Rimskih toplicah. Deželak pa v svoji domovini Šmiklavžu. Spremljal ga je celjski advokat dr. Hodžar kot govornik. Zgodilo pa se je po pregovoru »Nemo propheta in patria«. Kakor pripovedujejo, je moral g. Deželak s svojim spremljevalcem oditi iz svojega rojstnega kraja, ko so mu bili g. Gerkman in tovariši shod razbili. Zlasti korajžno je nastopil krojač Peternel iz Laškega napram celjskemu advokatu. Za prihodnji petek se napovedujeta dva shoda, eden v farovžu, druga pa na trgu pred cerkvijo. Če bodo okna odprta, si bodo nasprot-

niki lahko povedali medsebojna mnenja. — Gorostasne stvari se pripovedujejo o nekkih desetisoč dinarjih, ki si jih je nekdo »izposodil« iz neke blagajne, pa jih je moral hitro vrniti. Pripovedujejo pa še tudi druge zanimive stvari iz poslovanja v neki zadruzi. — Serijo kakih 30 razglednic kažejo in ponujajo okrog Tropovci o obupnem stanju naših banovinskih cest. To so fotografski posnetki, napravljeni v zadnjem času, ki naj pokažejo, kam pridejo ceste pod nestrokovnjaškim vodstvom. — Kakor pri zadnjih volitvah, tudi sedaj pridno denuncirajo in ovajajo. Tako je baže neki kandidat ovađen zaradi razžaljenja Nj. Vel. Gospode tepe sedaj isto orožje, ki so se ga v tako obilni meri posluževali napram nam pri zadnjih volitvah. Bog je še vedno pravičen. — Prihodnja nedelja bo pokazala, ali imajo večino toplokrvni ali pa hladnokrvni klerikalci. Mi se ne moremo ogrevati ne za ene ne za druge, zanašajoč se na večno resnico, da mora končno vendarle zmagati poštenje in značajnost. Kjer ni teh lastnosti, tam se bliža neminovno pogin in smrt.

1 Pritožbo g. dr. Roša proti ukazu o združitvi občin Laško in Marijagradec je Drž. svet zavrnil z razsodbo z dne 31. I. 1938 kot neosnovano. Državni svet pravi, da sledi iz § 45. finančnega zakona za 1937-38 jasno, da mora ukaz o razgrupacijah občin biti izdan do 30. IX. 1937. Izdan pa je, kadar ga podpiše notranji minister. Ta je podpisal ukaz 1. IX. 1937, torej pravočasno. Ker gre za akt upravne oblasti in ne za zakon, ne prihaja v poštev dan razglasitve v »Službenih novinah«. Za primer, če bi Državni svet odločil drugače, je bil pa

1 Združenje trgovcev za srez Laško je imelo preteklo nedeljo redni občni zbor, na katerem je bila tudi izvoljena nova uprava. Občni zbor je vodil dose-danji predsednik g. Vinko Pavlin, ki se je zaradi nameravane preselitve iz Trbovelj v Ljubljano zahvalil za svoje svoje mesto ter podal obširen referat o delovanju združenja. Članstvo se je g. Pavlinu kot večletnemu predsedniku pristrčno zahvalilo za uspešno vodstvo društvenih poslov. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: predsednik Josip Herlah iz Laškega, podpredsednik Fran Setinc iz Trbovelj, odborniki R. Dergan, D. Radej, Ed. Požun, Alojz Germ, Alojz Stravs in Aleksander Obal, namestniki P. Bauerheim st., Paš in Kotnik, člani nadzornega odbora Zeleznik, Klemen Laznik, namestniki Gračner, Draksler

skalovitemu Humu. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Baže so ga povzročili neki delavci pri čiščenju gozda.

Hrastnik

h Predavanje o Bolgarski. V nedeljo 20. t. m. popoldne je bilo v Zavraskovi restavraciji predavanje o Bolgarski, ki ga je priredilo Delavsko podporno društvo pod okriljem ZKD. Predavatelj g. Vekoslav Bučar, tajnik Jugoslovensko-bolgarske lige, je številnim udeležencem orisal zgodovino Bolgarov in Srbov kot bratov po krvi in jeziku, njih trpljenje pod turškimi jarmom ter njih osvobojenje in udejstvovanje po osvobojenju. Časi, ko so nekatere velesile ščuvale oba naroda, da se je brat boril proti bratu, so za vedno minili. To jamči mirovni pakt o večnem prijateljstvu, ki je bil lani sklenjen med Jugoslavijo in Bolgarsko in za katerega je dal največ pobud blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj. Danes je v jugoslovenskem in bolgarskem narodu že vko-reninjena želja po združitvi, ki bi ustvarila veliko in močno jugoslovensko državo od Trsta do Črnega morja in od Subotice do Soluna. Predavatelj, ki je prikazal bolgarske kraje in znamenitosti tudi s skioptičnimi slikami, je navdušil navzoče za idejo Jugoslovensko-bolgarske lige in žel za svoja zanimiva izvajanja pristrčno odobravanje.

h V duševni zmedenosti si je končal življenje. V nedeljo 20. t. m. popoldne so našli rudarja Antona Kardona obšenega na vratih v svojem stanovanju na Logu. Kardon je izvršil obupno dejanje očitno v duševni zmedenosti.

Kozje

ko Uprava sokolske čete je imela pred dnevi sejo, na kateri je predvsem razpravljala o oddaji sokolske dvorane gasilski četi v najem. Gasilska četa, ki ima zveze z na novo ustanovljeno Kmečko zvezo, je računala na našo sokolsko dvorano. Njen načrt je bil, da bi si dvorano popolnoma osvojila, zavedni člani kozjanskega Sokola pa so to preprečili. Na seji je bil stavljen tudi predlog glede izvolitve novega načelnika. Dosedanji načelnik nas je za nekaj časa zapustil in se preselil v Celje. Tako smo bili nekaj tednov brez načelnika. Za načelnika je bil določen br. A. Macarol, notarski kandidat pri tukajšnjem notarju in starešini br. dr. Jenku

ko Velik požar. Dne 15. t. m. se je vnela hiša posestnika Ivana Ivačiča v Zagorju pri Pilštanju. Ogenj se je hitro razširil in uničil Ivačiču poleg hiše tudi vsa gospodarska poslopja, sosedu Francu Gračnerju pa dve gospodarski poslopji. Rešili so le nekaj malenkosti. Prebivalstvo iskreno sočustvuje s težko prizadetima posestnikoma.

ko Franc Omerzu je podlegel požar. Kakor smo poročali, je dobil 85-letni Franc Omerzu pri požaru, ki je nastal 8. t. m. v njegovi hiši, težke opekline po vsem telesu. Starčka so prepeljali v krško bolnico, kjer je prejšnji teden po hudem trpljenju izdihnil.

ko Posledice avtobusnih defektov. Pretekli petek je izgubil priljubljeni, pri avtobusnem podjetju g. Zemljaka zaposleni šofer Franček znesek 300 din. Poleg te pa je imel še drugo smolo, da je isti dan izgubil pri Koprivnici tudi 500 din vreden samokres. Ko je imel avtobus defekt, je stopil šofer iz avtobusa, da bi pognal motor, pri tem pa mu je izpadel samokres iz žepa. Če bi vozili potnike in pošto s primernim av-

Kolesarji!

Za Vaše kolo izdelujemo gume, notranje in zunanje. Izdelujemo jih iz Korda, iz istega materiala, iz katerega izdelujemo avtomobilske gume.

ZA NAŠE GUME VAM JAMČIMO!

Pridite v našo prodajalno, oglejte si jih in prepričajte se!

Bata

itak pripravljen nov amandman k finančnemu zakonu. Tako, da se ni bilo bati nič hudega.

1 Neracionalno gospodarstvo pri sreskem cestnem odboru. Ze kake 14 dni opazujemo na banovinski cesti iz Laškega proti Zidanemu mostu skupine delavcev, ki pridno posnemajo in grabijo pred dvema ali tremi meseci razgrnjeni gramoz ter ga zlagajo zopet v kupe ob cesti. Ze do lanskega novembra bi bil moral biti po navodilih banske uprave ves gramoz navožen, tako da bi se razgrinjanje lahko izvedlo že v pozni jeseni, ko je čas za to. Nekateri dobavitelji pa so z navažanjem odlašali, tako da se je zakasnilo za kak mesec. Nato je nastopila zima in ceste so ostale preko zime v najslabšem stanju, kakršnega v našem okraju poprej leta in leta nismo poznali. Na pomlad pa so razgrnili gramoz in sicer debelega skoraj kot pest in to na zmrznjeno cesto. Vožnja proti Rimskim toplicam je bila smrtno nevarna, pa tudi hoja zelo neprijetna. Banska uprava je zato dala naročilo, da mora cestni odbor ves ta gramoz zopet pospraviti s ceste. V časih, ko tako primanjkuje denarja za nujna dela na cestah, pa moramo plačevati tako brezplodno zaposlovanje delavstva. Ni nam znano, kdo je to zakrivil, gotovo pa je, da mora biti vodstvo cestnega odbora v rokah preizkušenega moža, ki bo preprečil tako razmetavanje denarja. Res je tudi, da bi moralo biti glede prevzemanja gramozu urejeno drugače, namreč tako, da se gramoz prevzema, kadar je na cesti potreben, in razen tega ona vrsta gramozu, ki odgovarja vsakokratnemu stanju ceste.

in Berger. Prisotnega svetnika TOI g. Elsbacherja so navzoči prosili za pojasnila zaradi postopanja narodnega poslanca dr. Koceta v zadevi združnega zakona, ki ni v skladu z njegovim mestom kot tajnikom TOI. Gosp. Elsbacher je dal zaželjena pojasnila.

1 Neprosto voljna kopel. Gosp. Josip Cilenšek v Laškem nas prosi, da objavimo k notici, priobčeni v zadnji številki našega lista pod gornjim naslovom, sledeč popravek: Res je, da sta padla dva gospoda iz Laškega pri gostilni Suhel v Savinjo, še bolj pa je res, da je padel tudi tretji. Ni res, da nista bila večša veslanja, res pa je, da za to nista imela prilike, ker je šlo vse mnogo prehitro. Tudi ni res, da bi se bila z veliko težavo rešila iz Savinje, res pa je, da sta iz vode moško prikorakala. Coln je bil star in se je zaradi teže vdrlo dno in je le zaradi tega prišlo do katastrofe. Tudi ni res, da bi bila Savinja mrzla, kakor tudi ne, da bi bili čoln lovili in ga potegnili na suho, res pa je, da so ga pustili v vodi.

1 Gozdni požar. V četrtek 17. t. m. je nastal požar v občinskem gozdu na Humu v tako zvanem Divjem farofu. Požar se je naglo širil na severno in vzhodno pobočje Huma ter zavzel velik obseg. Gasilska četa iz Laškega je s številnim prebivalstvom Laškega takoj krenila na kraj požara, kamor so pozneje prispeli tudi gasilci iz Celja. Z združenimi močmi se je posrečilo ogenj pogasiti predno je zavzel večje dimenzije. Bati se je bilo zlasti za smrekove in borove nasade, ki so stare Laščane stali toliko truda in žrtev in ki so šele dali nekoliko lepšo zunanost

Semenski krompir

beli (Schneeflocken) in zgodnji roza, prvovrstni in po najnižji ceni dobite pri tvrdki »Maksim« Fr. Kostanjšek, Celje, Polule 33.

tobusom, bi ne bilo toliko defektov in nevsječnosti. Dobro bi bilo, da bi dali že odsluženi Fiat v pokoj, da se ne bo, treba, kakor se je že zgodilo, potnikom vračati iz Podsrede v Kozje, ker zaradi defekta niso mogli naprej v Rajhenburg. Tako ima podjetje samo nepotrebno škodo.

ko Gozdni požar. Na Jožefovo se je oglasil gasilski rog in začelo je biti plat zvona. Vnel se je bil smrekov in borov gozd, last graščaka g. V. Kobija. Požar se je hitro širil in je začel ogrožati tudi Kozje, zlasti hiše ob vznožju gozda. Kmalu so prispeli gasilci iz Kozjega, Pilštanja, Lesičnega, Buč in Podsrede, ki so se ob sodelovanju prebivalstva z veliko požrtvovalnostjo lotili lokaliziranja požara. Do večera je uspelo požar omejiti. Pri gašenju sta dobila dva gasilca lažje poškodbe. Neka šivilja je priganjala nekega fanta — bivšega gasilca, naj gre pomagat gasiti. Dejal ji je, da ni več gasilec, ampak le član Kmečke zveze. Torej če ni več gasilec, temveč samo član katoliške organizacije, mu po njegovem mnenju ni treba pomagati bližnjemu v nesreči. Res lepa morala!

ko Predavanje za katoliške kmečke fante in dekleta je bilo v nedeljo. Radovedni smo, ali bodo imeli po tem predavanju bivši gasilci kaj več usmiljenja z nesrečnimi ljudmi ali pa še manj.

ko Iz sodne službe. Zapustil nas je g. Miloš Zagorščak, dolgoletni jetničar tukajšnjega sodišča. Premeščen je v Ribnico na Dolenjskem. Bil je zelo priljubljen in vesten uslužbenec. Na njegovo mesto je prišel g. Majer iz Celja.

ko V kozjansko občino smo dobili vagon koroze. To koroza prodajajo po 1.35 din kg namesto po 1.15 din, kakor po drugih občinah, n. pr. v Pilštanju. Pokažite vendar v polni meri svoje usmiljenje do prebivalstva, ki je bilo tako hudo prizadeto po toči.

ko Preprečena nesreča. Na Jožefovo se je peljal g. Schmid s soprogo Nado in sodnikom g. Potočnikom iz Soštanja z novim avtomobilom znamke »Opel« v Kozje na obisk. Sredi pilštanjskih klanec je motor nenadno odpovedal. Gosp. Schmid k sreči ni izgubil prisotnosti duha in je hitro ustavil avtomobil, sicer bi se bila lahko zgodila velika nesreča. Pozneje je prispel na pomoč lastnik avtotakse iz Kozjega, ki je zapeljal potnike domov.

Ali ste že poravnali naročnino ?

Dunajska vremenska napoved za petek 25. t. m.: Pretežno jasno in toplo vreme, krajevni vetrovi.

S.:

Celjski grofje

(Konec)

II.

Gotovo pa je, da so Celjani združili velik del onega ozemlja, ki tvori danes severni del naše države. Odrekli so Celjanom, da so si hoteli ustvariti lastno in kolikor mogoče neodvisno ozemlje, bi se reklo, ne poznati vseh skrivnih, posrečenih in ponesrečenih poskusov v teku zgodovinskega razvoja v naših pokrajinah. Ako bi se bilo Celjanom posrečilo ustvariti tako neodvisno kneževino, bi mogla to biti edino kneževina našega ozemlja in našega naroda, ki bi bil dal pokrajini značaj celo proti volji vladajočih. Celjske grofe pa je silil in bi bil silil nadaljnji razvoj še vedno bolj od nemškega vpliva in k zblizovanju na južni strani. Pa tudi če opustimo to nezgodovinsko gledanje, moramo priznati, da nimamo nikake pravice, obsojati Celjane, da niso bili s svojim narodom v toliki in taki meri edini, kakor moremo le zahtevati od nemških fevdalcev na slovanskem ozemlju v tistih časih.

Časopisni papir

prodaja uprava »Nove Dobe«

Zgodovina išče in odkriva ter popravlja krivice. Kdo pa je porok, da odkrije in popravi vse krivice? Jurij Branković, junak Kosovskega polja, je izdajalec in ne rehabilitira ga vsa zgodovina več, ko ga je zaznamovala kot takega narodna pesem. Ali ni pri Celjanih isto? Ali si niso nakopali dovolj jeze in sovraštva pri svetni in cerkveni gosposki, da jih je oblatila, a zabrisala vse svetle njihove poteze. In še danes gledamo na Celjane skozi ta očala, in še danes vidimo vse slabosti srednjega veka ravno na njih in puščamo, da gre znameniti jubilej mimo nas. Kakor vidimo, še dolgo ni zgodovina zaključila celjskega problema; vprašanje je odprto in se ponavlja od časa do časa z večjo ali manjšo silo. Vprašanje celjske rodbine pa še tudi pri narodu ni končno rešeno in zato se ponavlja tako pogosto v literaturi, saj draži snov ustvarjajoče umetnike, da pokličejo davne priče pred svoj tribunal in jim dajo svoj pečat.

Celo narod je v svoji narodni pesmi prištel celjski rod med svoje junake in jim je dal delež na slavi kralja Matjaža v pesmi »Kralj - Matjaževa smrt«:

Stoji, stoji mesto belo,
Celje lepo in veselo,
Zazvoni po Celju celem,
S petimi v zvoniku belem
Pri Sent Petru so zvonili.

Z ozirom na veliko povezanost celjskega rodu s sosednimi pokrajinami in na veliko njihovo veljavnost se pač ne moremo čuditi, da so dali Celjani snov za spise tudi pri drugih narodih:

Leo Smolle je napisal v nemščini povest »Der letzte Graf von Cilly« in pisateljica Ana Wambrechtsamer je v starinsko zvenci nemščini popisala zgodovino rodu v obširnem romanu »Heut Grafen von Cilly und nimmermehr«. Pri Madžarih je napisal Mihaly Vörösmarty (1800—1855) dramatsko sliko »Celjani in Hunyadyjevci«. Tudi pri Hrvatih se je lotil snovi Evgen Tomić (1843-1906) in napisal med mnogimi zgodovinskimi povestmi tudi povest o Veroniki Deseniški.

Pri Slovencih seveda je bila snov ponovno v rokah pisateljev, celo pisateljica Josipina Turnogradska (Urbančič-Tomanova, 1833—1854) je opisala zgodbo Veronike Deseniške v povesti »Nedolžnost in sila«.

Frankolski (Jože Iskrač, 1836-1900), samouk s Frankolovega, je napisal epsko pesem Veronike Deseniške v 15 spevih.

Ferdo Kočvar-Zavčanin (1834-1878) je izdal l. 1859. povest »Mlinarjev Janec«, v kateri obravnava doživljanje zadnjega celjskega grofa Urha na Teharju, ki je dal snov tudi Funtku za spevoigro »Teharski plemiči« in jo je uglasbil dr. Benjamin Ipavc; pozneje je iz te snovi napravil Parma opero »Urh, grof Celjski, Aškerc pa »Celjsko romanco« in svoj zbornik pesmi pod naslovom »Poslednji Celjani«.

Izmed pripovednikov sta se bavila s Celjani Jos. Jurčič v romanu »Veronika Deseniška« (1881) in Detela v »Velikem grofu« (1881) ter »Pegamu in Lambergarju« (1891). Najzanimivejši pa so poskusi dramatizacije iz zadnjih let: Oton Zupančič je napisal dramatsko-lirsko pesnitev idealizirane Veronike Deseniške, dr. Anton Novačan je za-

SAVINJSKA POSOJILNICA V ŽALCU

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVljena LETA 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše

HMEljARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavni: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah od 9. do 11.**Franjo Dolžan - Celje** Za kresijo 4
Telefon 245kleparstvo, vodovodne instalacije
strelkovodne naprave

Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Sladko senoin hlevski gnoj se prodaja
Kirbiš, Celje.**Meblovana soba**

zračna, s posebnim vhodom se išče. Ponudbe na upravo lista pod »Zračna«.

snoval trilogijo »Celjska kronika« in postavil na oder heroja Hermana Celjskega (1928), medtem ko je Bratko Kreft napisal kolektivno dramo »Celjski grofje« (1932), kjer je v tem rodu zbral vse temne barve, s katerimi je mogoče obremeniti srednjeveški fevdalni sistem.

Zgodovinski viri so pičili, pa še ti so zabrisani in potvorjeni. Gradovi na vrhovih propadajo in tonejo v preteklost. Zemlja in ljudstvo pa je ostalo ter hrani spomin na davne dni. Morda ni treba, da bi bili celjskemu rodu za karkoli posebno hvaležni, resnica pa je, da je ravno celjski rod dvignil našo pokrajino do take veljave kakor je ni imela — kolikor vemo — niti prej niti slej, nikakor pa bi je ne bila imela v temnih desetletjih poznega srednjega veka. Od tragičnega propada celjskega rodu l. 1456 se Celje še do danes ni opomoglo, saj bi mu sicer sijajna lega in važnost njegove okolice morali jamčiti lepšo usodo kakor pa skromno življenje provincialnega mesta.

TRGOVSKE KNJIGE

odjemalne knjižice, papir, potrebščine za pisalne stroje in celotno opremo za pisarne kupite ugodno pri tvrdki

Franc Leskovšekknjigarna in veletrgovina s papirjem
Celje, Glavni trg 16**Semena**

vrtna in poljska,

sveža, kaljiva, dobite pri tvrdki

Karl Loibner Telefon 120
Kralja Petra c. 17 - pri »Zvoncu«**Lep suh lokal**

v centru mesta se odda za skladišče. Naslov v upravi lista.

Oglejte si brezobvezno veliko zalogo najnovejših radio aparatov, šivalnih strojev in biciklov

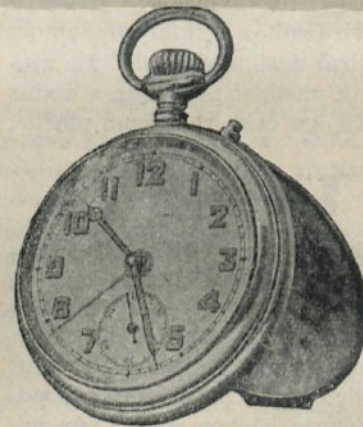
A. BREMEC - CELJE

Telefon 202

Popravila se vršijo strokovno!

Miklošičeva ulica 2

Nizke cene

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri**CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU**

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V**Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom**